

# Buriaad-Mongoloi YNEEN

№ 47 (2381)  
1938 onoi  
FEVRAALIIN  
26  
SYBOOTA  
14-xi siloe garna  
ULAAH-YDE goorod,  
BMASSR

BK(b) P-in Buriaad-Mongoloi Mozkoom ba BMASSR-ei CGK-ai yderbyriin gazeeta

Ulaan Aarmi ba Floodoi xorin zilei oi — Buriaad-Mongol respuyblikiin xydөө azaxuin staxaanovtanai slioodoi neegdelge — Koperaaciin staxaanovtanai sliood dyyrebe — RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai Dyrim

## „RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hangaltiin tuxai Dyrimii“ batalxa tuxai

**Byxerosiitiin Centraalbna Gyisedxexe Komiteedai XVI dugaar zarlagiin dyrbedexi Seestiin togtool**

Byxerosiitiin Centraalbna Gyisedxexe Komiteedai togtooxony: Rosliin Soveed Federatiiv Socialiis Respyyblikiin Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimii batalxa.

Byxerosiitiin Centraalbna Gyisedxexe Komiteedai tyryylegse M. KALININ.  
Byxerosiitiin Centraalbna Gyisedxexe Komiteedai sekretariin orondo — BCGK-ai prezidiymeri gesyyin A. ARTIVYXINA.

Moskva, Kreemls 1938 onoi fevraaliin 16-nal yder.

### Moskva Kreemls.

## Nyxed Staalin, Moolotov, Vorosilov, Kaganovici, Kaliinin, Mikojaan, Cuybarb, Andreejev, Kosidor, Zdaanov, Jezov, Petroovski, Eeixe ba Xrysoovto

Bidener bolbol xolto poolius deere xydelmerilxin tulada soveed arad, paarti ba praviltelevstviin dura zorigoor elygeegdehen bainabdi. Bidener bolbol Exe oron xadaa xezeede haans bidende tuhalamza yzyylze sadaxa balna geze medeze, hanaa zoborigyi xydelged hemdi. Bidende xynde berxe baldalai toxiooldood balxada, paroxoood, samoliodood, xysete ledokoolnuud tiden teese elygeegdehen balna. Bidener bolbol biden tuxai eseglin oroldogo yzyylhenei tyles paarti ba tanda, nyxer Staalin, xaluun bajaxalan xyrgenebdi.

Tana ynen zyrxenei amarsalga, bidenei dyyrgehen daabaxa, bidenei dyyrgehen daabaxa ygehen, taanarai segnelte bolbol bidenil jixeer xydelgehen, ugaxa jixee bajaxalangaar bidenil dyyrgehen balna. Soveed aradal zol tanda, nyxer Staalin, taa—manal omog ba inag myn balnat. Bidener bolbol tana jamar haa daabarilii dyyrgeher ba soveed aradal ynen xybyyid balxaar xezeedees belen bainabdi.

Papaanin, Kreenkelb, Sirsoov, Feodorov.

## Ulaan Aarmi ba Floodoi xorinzilei oi Moskvaagai Soveedai bajarai zasedaani

Moskva, 22. (TASS). Myneder jixee teastr soo, Xydelmerisen-Tariaasanai Ulaan Aarmiin ba Uhan-Seregel Floodoi xorinzilei oido zoriulagdahan, Moskvaagai Soveedai bajarai zasedaani nitilin organiaacanuud ba seregel caastinuudal xabaadalgaltaagaar bolbo. 18 caas 30 minuutda nyxed Staalin, Moolotov, Vorosilov, Kaliinin, Mikojaan, Andreejev, Cuybarb, Kosidor, Jezov, Eeixe, Dimiltrov, Bylganin, Ygaarov, Bydionil, Smirnov, Sveernig, Meeelis, Koozarev, Frinoovskii, Skriaatov, Smirnov ba busad teatral scene deere garza jirebe. Tende suglaxad bolbol nyxer Staalin, paarti ba praviltelevstviin xytelberileggedil nerjeme ovaacaar ugtaba. Abilaanuud garna: Nyxer Staalin mandatugal. Staalin da „Uraa“. Soveed praviltelevstviin tolgoi nyxer Moolotov mandatugal. Soveed Sojuuzal negegeer Maarsal nyxer Vorosilov mandatugal. Bajarai zasedaani Moskvaagai Soveedai tyryylegse nyxer Sidorov neebe. Sidorov bolbol sin zorigto Xydelmerisen-Tariaasanai Ulaan Aarmiin ba Ulaan Floodoi amarsalba. Aarsalanai aarmi, Socialis Exe oronoi syleeji ba bejee daanxal balxa jabadaliin xamagaal-tiin tulada baiguulagdahan aarmi bolbol Lenin ba Staalin xytelberi doru jabaza, butarxalan krasnogvardiisk otriaanuud bahanaa xyden tygelder zebsegte xyxen bolzo urgaa. Tereenei zyrxelig ba aimxal

bise xybyyde, tereenei talaantai polkovooduudta, oboroonin Aradal Komisaar Soveed Sojuuzal Maarsal Kliim Vorosilovto Soveed aradal inag bailii xaruulan, Ulaan Aarmiin nerjeme aplodirovalna. Nyxer Sidorov bolbol bajarai zasedaani neegdehen deere sonoxobo. Xyndete prezidiymeri nyxed Staalin, Moolotov, Kaganovici, Vorosilov, Kaliinin, Mikojaan, Andreejev, Cuybarb, Kosidor, Zdaanov, Jezov, Eeixe, Petroovski, Xrysoov, Bylganin, Dimiltrov, Teelman, Xooze Diaas gegsed hungagdaba. Udaans oboroonin Aradal Komisaar Soveed Sojuuzal Maarsal nyxer K. Je. Vorosilovto yge ygtebe. Nyxer Vorosilov tribuyn deere garxada nerjeme aplodimeentnuudaar ugtaba. Oboroonin bulad Arkoom bolbol Ulaan Aarmiin yngerhen, aldarta xorinzilei dyn tuxal, tereenei ilaltanuud tuxai xelegebe. Doklaad dyyrebe. Moskvaagai ba Moskva moziin azalsanai deligaaca zaal soo orozo jirene. Edeenei dunda—eregetel ba emegtei xydelmerisen, eregetel ba emegtel kolxoozniguud, soveed inteligeenciin tyloleegsed bil. Moskvaagai „Seerp ba Moolot“ zavoodal stalevaar nyxer Cerepanov, Metiisuskiin rajoonai Kaliininai neremzete kolxoozoi tyryylegse nyxer Bellaakina, Byxesojuuzna Akadeemi naukiin prezident akadeemig Komarov gegsed yge xelegebe.

## Leeningraada Soveedai bajarai zasedaani

Leeningraad, 22. (TASS) Fevraaliin 22-oi ydese Kirovai neremzete Opera ba Baleetiin teastr soo, Ulaan Aarmiin ba Uhan-Seregel Floodoi oido zoriulagdahan, Leeningraada goorodoi soveedai bajarai zasedaani partijina, kom-somooloi ba professionalna organiaacanuudal ba Leeningraada garnizonai caastinuudai tyloleegsedel xabaadalgaltaagaar bolbo. Nerjeme udaan aplodimeent-

nuud doru, nyxed Staalin, Moolotov, Vorosilov, Kaganovici, Kaliinin, Mikojaan, Cuybarb, Andreejev, Kosidor, Zdaanov, Jezov, Petroovski, Eeixe, Xrysoov, Dimiltrov, Xooze Diaas ba Dolores Ibaryri gegsed hungagdaba. Xydelmerisen - Tariaasanai Ulaan Aarmiin ba Uhan-Seregel Floodoi xorinzilei oi tuxai Leeningraada Soveedai tyryylegse Petroovski doklaad xebe.

## BURIAAD-MONGOL RESPYBLIKIIN XYDӨӨ AZAXUIN STAXAANOV TANAI SLIODOI NEEGDELGE

Ene onoi fevraaliin 23-nal ydesiin 6 caasta, manal respuyblikiin xydee azaxuin tyryy xynyyd—staxaanovtanai sliood Ulaan-Yde goorodoi orod draamlin teastr soo neegdebe. Ene sliood deere manal soloto staxaanovtan oordenton, SSSR ei Verxoovno Soveedai deputaaduud ba bise staxaanovtan bolbol eshedingee amzaltanuud, tereenei tuulhan oopduudaa andaldaxa, xydelmeringee oopedii bise kolxoozniguudtaa taraaxa geze suglarhan balna. Ydesiin zurgaan caasta manal aldar soloto staxaanovtan eer-eshedingee huurinuudil ezelen balba. Ede xadaa slioodolgo neegdexil xylleeze, respuyblikingee paarti ba praviltelevstviin xytelberilegged—Verxoovno Soveedai deputaaduudil xaraxaa xyseze huubad. Parlorganizaaciin ba respuyblikiin praviltelevstviin daalgabariin, bi respuyblikiin xydee azaxuin staxaanovtanai slioodil neegdehen deere toolonob,—geze Gazartariaalangaal Arkoom nyxer Jazikovoi xelete adali, zaal soo nerjeme aplodimeentnuud bolno. Eneenei hyyleer, Prezidiymeri 21 xyn soostavtaagaar hungaxa geze nyxer Jazikovoi duradax oruuladans, staxaanovtan halxaaba. Nerjeme aplodimeentnuud doru nyxed Ignatjev, Ivanov, Solovjov, Maaslov, Mynkoojev, Sedix, Birtaanov,

Nooskin—Cedeonova, Kyrbaatov ba bisedel soostavtaagaar prezidiymeri hungaba. Myn bultadaa xyl deere bodozo, suujama, udaan aplodimeentnuud doru BK (b) Paartiin Centraalbna Komiteedai Politbiyroogoi gesyydyd ba tereenei udaridagxa aguujixe voozdu Staalin tyryyter ba nyxer Teelman, Dimiltrov ba Xooze Diaas sos taavtaagaar xyndete prezidiymeri hungaba. Prezidiymeri gesyydei huurinuudaa ezelenel hyyleer, BMASSR ei Arkomsoveedai tyryylegse, SSSR-ei Verxoovno Soveedai deputaad nyxer S.M. Ivanovto yge ygtebe. —Nyxed, xydee azaxuin eregetel ba emegtei staxaanovtan! Obkoomoi ba BMASSR ei Arkomsoveedai zynghee manal aldar debijaata Xydelmerisen-Tariaasanai Ulaan Aarmiin 20 zilei oitot dasaramduulan xaluun amaril xyrgenem,—geze nyxer Ivanov eeringee doklaadii exiloe. Nyxer Ivanov bolbol Buriaad-Mongol respuyblikiin kolxoozuudal 1937 ondo tuulhan, galxamsagta ilaltanuud tuxai togtozo elieer xelegebe. Tereeneigee hyyleer nyxer Ivanov bolbol 1938 onoi gurbadugaar tabanzilei tyryyisin xabarta beledxelei ba malai ty abalgiin beledxelde balгаа byxii dutuu dundanuud tuxai eliryulen xelegebe. Eneenei hyyleer ydesiin za sedaani xaagdahan balna.

## Fevraaliin 24-nei ygleonei zasedaaniin yderei temdeglei

Fevraaliin 24-nei yder, ygleonei 10 caasta, slioodoi delegaaduud—staxaanovtan xadaa, bygede huuriaa ezelen balba. Myn eneentel xamta slioodoi prezidiymeri deere deere garza, BMASSR-ei CGK-ai sekretarba nyx. Birtaanov bolbol ygleonei zasedaani neegdehen deere sonoxood, nyx. Ivanovai doklaadii buriaad-mongol xelen deere orsuulki nyx. Nimaajevta yge ygebe. Nyx. Nimaajev bolbol Ivanovai doklaadii 2 caas saruu sag soo orsuulhan balna. Nyx. Ivanovai doklaadai hyyleer preeni bolbo. Bigyyrei almagai, Staalinai neremzete kolxoozoi tyryylegse nyx. K. Ivanov gegse xin tyryyin yge abza xelegebe. Nyx. Ivanov bolbol eneenee urda tariinaal azal jaaza halxaarulan ba eneenee xoiso jamar meetodeer tariinaal azal jabuulxa tuxai nelleed udaan togtozo xelegebe. Udaans, Jaruunilni almagai, Pogroomilin somonoi Vorosilovoi neremzete kolxoozoi gesyyin staxaanovtan ybegen nyx. Nimbuu Daslin gegse tribuyn deere garza, eeringee anxa jamar sadaltai jabahanai tuxai, myn kolxoozoi orohonho xoiso jamar baldaltai bolhonoigoo tuxai ba xydelmeridee jamarnuud ilalta tuulhanai tuxal bogonixonoor xelegebe. Xlaagtiin almagai Kybezevei neremzete kolxoozoi tyryylegse, myne Onoxoin oopedno staanca deere, oopedniguudal ba xaata - laboratorilin erxileggedel kyrsede hurza balгаа, delegaad nyx. Zaarnikov gegse yge xelegebe. Nyx. Zaarnikov xadaa, kolxoozoi tariinaal urgasa deeselyyixe tuxai MTS, almagai gazaral tahagai ba respuyblikiin gazartariaalangaal arkomaadal zyghee, ilangajaa speciallistnuud—agronoomuud bolbol jamar zaabari ba tuhalamza yzyydeggyi, kolxoozoi oopedniguudil martaxarxin, myn ene-shelen xaata-laboratori kolxoozuudta bil bolgoro tuxal myne boltor anxadaggyi

balna. Myn kolxoozoi gazaral xyrihe halxaarulan xemee ton bagaar jaoulna geze, xursa krititike ba samokrititike xeneu ba myn eeringee kolxooz deere, malai baidal ba erim malgalai ilaltanuud tuxal del gerengilgeer xelegebe. Nyx. Gyaanov (Kabaanskiin rajoonoi, „Kraasni-Niiva“ kolxoozoi tyryylegse) ygeabaad xeledede,—tarilgada xezees garxa gebel xamaagyi, beledxenei hain. Mynee xadaa, 117 gektaar paar 2 dakin xaxalagdamal ba 85 gektaarans 3 dakin xaxalagdamal. Byxii zebseggyd byriin remontologdoo. 250 ceentner ovloos ba 250 ceentner ybehe tarilgada jabaxa moridoto edlyyixe fyraazna foondotahalaabdi. Agroxemee jabuulga muu bise, saha togtoolgo 100 procent, ynehe sugluulga 70 procent dyryggedehen ba myn 3 ceentner subuunai sibxe sugluulagdaa. Manal kolxooz yngerege zil-de tarilgin zarim uqaastaguudal 1 gektaarhaa 19 ceentner, zarimhaans 18-18 ceentner urgasa abhan ba jytrenxii deere gektaar byrihee 16,46 ceentner silnicin urgasa abaabdi. Enegeer manal kolxooz Byxesojuuzna xydee azaxuin vistavkada kandidaad bolgogdoo gebe. Saasans, Batuujev (Xorilin almagai, Blyy xerei neremzete kolxoozoi staxaanovta, tymerse darxan). Jise Dugaral (Zedin almagai, „Galai-Uson“ kolxoozoi xononoi tovaaral feermil erxilegse), Antoonova (Muxar-Siberei almagai, Xonxoloin MTS ei soloto traktoristka) ba Damba Budlin (Sclengiin MTS-ei staxaanovta-kombajniroo) gegsed yge xelegebe. Yge xelehen ede nyxed bolbol xydee azaxuida staxaanovtanai tooji oloshorulxa ba xydelmeridee eehedee jaaza ilalta olhon tuxaxigaa xelegebe. Enegeer fevraaliin 24-nei ygleonei zasedaani xaagdahan balna.



ZURAG DEERE: Xoritiin leespromxoosoi, Sulxariin uqaastagal modolologso staxaanovtan C. D. Dasipilov. MIXAILOVAI FOTO

## Koperaaciin staxaanovtanai sliood dyyrebe

Ene onoi fevraaliin 20-hoo 23 xyrtter B.M. respuyblikiin koperaaciin staxaanovtanai sliood bolzo, manal respuyblikiin koperaaciin xydelmeride balгаа dutuu dundi ba xorololgiin xoisolonguudil eliryulen gargaxa, tereenei oirilin sag soo usadaxa, koperaaciin ytelmerilii shineden tabiaad, 1938 onoi 1-dexi kvaartal, tereenei Staalin 3-daxi tabanzilei tyryyisin zil--1938 onoi, soveedai kyltyyrne xudaldaaniil talaar erxin zisee xaruulxa zil-xolgotiin tuxal koperaaciin staxaanovtan bolbol ene sliood teere yne seker xelegebe, koperaaciin xydelmerileggedidunda socialis myriisee ba staxaanovtanai xyd-lae ulam yr-gener delgeryyize, soveedai kyltyyrne xudaldaaji byri halxaaruliin tylole temese xeer belen bahanaa xaruulba. Koperaaciin xydelmeride erxin zisee xaruulhan staxaanovtan bolbol eshedingee xydelmeriin opeuduulii, tereenei xudaldaaniil erjesiin plaaniil jamar pokazaatelstaagaar dyryg-henee sliood deere xelege yge. Burkopsojuuzal tyryylegse nyx. Seelxerev bolbol tus sliood deere koperaaciin xydelmeriin 1937 onoi dynggyd ba 1938 onoi zorilgonuud tuxal doklaad xehen balna. Nyx. Seelxerev xadaa nelleed udaan doklaad xehen bolbo, koperaaciin xydelmeride bahhan dutuunuudhaa erid xursa viivod ton dutuugaar xehen bah-xahaa gadana, 1938 onoi torsoo jamarnuud sine sine xem-zeenydyid abxa bahanaigaa tuxal myn todorxoigoo xelege sadaagyi balna. Ene sliood deere koperaaciin nelleed olon staxaanovtan; koperaaciin organiaacanuudai xytelberilegged bolool yge xelege; Burkopsojuuzal ba raipotrebsjuuzudal xydelmeriin dutuunuudii tobitor gargaad, ede organiaacanuudai zarim xytelberileggedel ohol bazalim ba byteemaggyi xydelmeriin bolsvevig jonoor kritikelbed. Ziseelxede, Burkopsojuuzal xariusaalgata xydelmerilegged-Miseleeviq, Grigoorjev gegse xorololgiin xoisolonguudil usadaxa tuxal yderhee yderte

olon tabil xel-sedeg bolbo, xeden hariin torsoo soo nege, rezyltaad xaruulaagyi. N-lieed olon nyxed bolbol Burkopsojuuzal xudaldaaniil pravileeniin erxil-gshi orologso Kazakov gegsin ynen seker xydeldeggyijins, disciplindeggyijins ba raipotrebsjuuzudal eritit xyse-d hanaar xangaxiin tuxal oroldogo gurgadaggyijins kritikelen temdeglee. Aimaguuudhaa jirehen koperaaciin staxaanovtan xadaa xabaral tarilgada xerxileggede-ildeb zyilei tovaaruudai ton dutamag bailiins, ted-enilii asarxa jobotoi gazarhaans asarxa sadadaggyi jabadaluudil eliryulen xelege. Ene jixee zyb, jyyb gegede, Burkopsojuuzal baaza bolbol asarxa jobotoi tovaaruudaa xyse-d asarxa sadadaggyi, myn xargul zamda yui ucaan bolko jobadaliil zogsooro tuxal jyyb-xengyi, eere bytexede naida-xarxioud huudag balxa jym. Ene koperaaciin staxaanovtanai sliood deere yge xel-gsedel yge bolbol jyy xaruul-nab gee haa, manal respuyblikiin koperaaciin organiaacanuudai xydelmeriin ton muu tabigdanins ba ene xydelmeriin egeel gegdenel halbari bahins eli todoo xaruulna. Myne yderei zorligo bolbol xorololgiin xoisolonguudil, koperaaciin xydelmeriin dutuunuudii syn usadaxa, myn organiaacanuudai ba koperaaciin xydelmerileggedel dunda socialis myriisee, staxaanovtanai xydelee ulam delgeryyize, xudaldaaniil xydelmeriin ton sineer, kyltyyrneer tabxa xerxile balna. Tus sliood bolbol tuscai ujal-ganuudil aaza, Citilin oobastil socialis myriiseede uriaaj, dogovoroil teekstil bataan balna, tereelen manal respuyblikiin byxii koperaaciin xydelmerileggedel xandahan xandalgata balna. Tereenei hyyleer, koperaaciin 20 garan erxin staxaanovtan bolbol bel-seped, caas, patifoon, kostium, fotoapa-raad g.m. zyloer sagnagdaa.

# RSFSR-ei VERXOOVNO SOVEEDTA HUNGAXA HUNGALTIIN TUXAI DYRIM

## 1 BYLEG

### HUNGUULIIN SISTEEME

**1 statbjaa.** RSFSR-ei Konstituucii 138 daxi statbjagai yndehöör, RSFSR-ei Verxoovno Soveedta deputaadnarii hungaxa hungalta bolbol bygedeniitiin tegse ba sexe hunguuliin erxiin yndehe huuri deere niуса golosovaaniar yiledegdexe байна.

**2 statbjaa.** RSFSR-ei Konstituucii 139-dexi statbjagai yndehöör, deputaadnarii hungaxa hungalta bolbol bygedeniitiin baja gebel: uxaamuutan ba hunguuliingaa erxenyidi xahagdaza syydeer šiidxegdehen xynyidhee biše, RSFSR-ei 18 naha xyrehen byxii graazdanuud bolbol raasa ba nacionaallyn ilгаа xabaadal, şazan şytelge, erdem hunguuliin ceenz, sociaallyn ug, tybxinehen huuri, zөөri şadalaizerge ba yngerhen sagai azal jabuulga—xamaagi, RSFSR-ei Verxoovno Soveedta deputaadnarii hungaxa hungaltada xabaadan oroloxo ba hugagdaxa erxetei baixa.

**3 statbjaa.** RSFSR-ei Konstituucii 140 dexi statbjagai yndehöör, deputaadnarii hungaxa hungalta bolbol tegse baixa gebel: grazdaniitiin byxen nege gooloxoi baixa; byxii graazdanuud tegse erxii yndehe bolgoxo hungaltada xabaadaxa.

**4 statbjaa.** RSFSR-ei Konstituucii 141-dexi statbjagai yndehöör, exenernyyd bolbol eřeşyidtei negen adali, hungaxa ba hungagdaxa erxii edlexe.

**5 statbjaa.** RSFSR-ei Konstituucii 142-doxi statbjagai yndehöör, Ulaan Aarmida alba xeze baihan graazdanuud bolbol byxii graazdanuudtai negen adali, hungaxa ba hungagdaxa erxii edlexe.

**6 statbjaa.** RSFSR-ei Konstituucii 146 daxi statbjagai yndehöör, kandidaadnar bolbol hungaltiin yjede hunguuliin ookругуудаар табгдaxa байна.

## 2 BYLEG

### HUNGAGŞADAI SPIISEGYD

**7 statbjaa.** Hungagşadai spiisegyd bolbol gooroduudta azalaşnai deputaadnarii goorodoi Soveedar, rajoonuud bolzo xubaagdahan gooroduudta—rajoonoi Soveedar; xydөө niutuquudta—xydөөgei (staniiciin, dereevenei, xyyterei, kişlaagai, auulai) azalaşnai deputaadnarii Soveedar zoxioogdoxo johotoi.

**8 statbjaa.** Spiiseg zoxiooxo yjede tuxaita Soveedai teritoori deere (sag yrgelze gy, ali sag zuura) huuzai baihan ba hunguuliin erxetei, hungaltiin bolxo yder 18 naha xyrehen byxii graazdanuud bolbol hungagşadai spiisegte oruulagdaxa johotoi.

**9 statbjaa.** Syydei šiidxeberieer hunguuliingaa erxii xahagdahan xynyid bolbol tere šiidxeberi doter hunguuliin erxii xahaxaah togtoogdohon byxii bolzor soo ba myn togtomol zakoonno zuramai johoор uxaamuutai geze oldohon xynyid bolbol hungagşadai spiisegte oruulagdaxa байна.

**10 statbjaa.** Hungagşadai spiisegyd bolbol tus hunguuliin uçaastaguud byride alfaavidai johoор zoxioogdoxo, hungagşiin obog, nere, aldar, naha ba huuzai baigaa gazariin zaagdaxa, azalaşnai deputaadnarii Soveedai tyrylegşiin ba sekretaraar gar tabigdahan baixa.

**11 statbjaa.** Hungagşadhaa xenşje xadaa negenhee ylyy hunguuliin spiisegte oruulagdaxa bolxogyi.

**12 statbjaa.** Seregei çaastanuudta ba seregyydei negedelnyyde baigaa hungagşadai spiisegyd bolbol komaandovaniar zoxioogdoxo, komandir ba seregei komisaar xojorol gar tabigdaxa байна. Bişe byxii seregei alba jabuulgaşad bygede, baidag baidag gazaraigaa hungagşadai spiisegte azalaşnai deputaadnarii zoxioo Soveeduudaar oruulagdaxa johotoi.

**13 statbjaa.** Bolniicanuud, narailgiin gernyyd, sanatoorinuud ba bişe argalgiin zurgaanuudai derged baiguulagdahan, hunguuliin uçaastaguudai hungagşadai spiisegyd bolbol ybeşen graazdanuudtaş ba myn hungaltiin bolxo yder dezyrstvede baihan mediicin personaaldaş zoxioogdoxo johotoi.

Skarlatioozno ba differijne otdeleeninuudta, baihan ybeşen hungaltada xabaadaxaşadaxa байна.

**14 statbjaa.** Azalaşnai deputaadnarii Soveed bolbol hungalta bolxohoo 30 xonog yrid hungagşadai spiisegyydi bygedeniitiin xaxaxaar gazarta ylgexe gy, ali hungagşadai ene spiisegyydei tanilsuulxa argii Soveedaigaa ger soo olgon xangaxa johotoi.

**15 statbjaa.** Spiisegyydei bodoto ekzemplaar bolbol azalaşnai deputaadnarii Soveedta ba seregei çaastada gy, ali seregyydei negedelde xadagalagdaxa johotoi.

**16 statbjaa.** Hungagşadai spiisegei tunxaglagdahan yder ba hungaltiin bolxo yder xojorol xoorondo өөригөө бaidag gazarii helgehen hungagşada azalaşnai deputaadnarii zoxioo Soveed bolbol Centraallyn hunguuliin komiisiin togtoohon foormoor „golosovaalxa erxiin batalahan Ynemşelge“ ygeze, hungagşadai, gaa spiiseg deere—„garba“ geze temdeglexe johotoi; hungagşa bolbol sag yrgelze gy, ali sag zuura baixa şine gazarta niuraigaa ynemşelge ba myn „golosovaalxa erxiin batalahan Ynemşelge“ xojorii xaruulza, hungagşadai spiisegte oruulagdaxa johotoi.

**17 statbjaa.** Hungagşadai spiisegte garhan buruunuud (spiisegte oruulagdaagi, spiiseghee gargagdahan, obogii, nerii, aldarii buruu bişegdehen, hunguuliin gaa erxii xahagdahan niurnuudii spiisegte buruugaar

oruulhan) tuxai medyylgenyydi bolbol spiiseg tunxaglahan azalaşnai deputaadnarii Soveedta barixa johotoi.

**18 statbjaa.** Azalaşnai deputaadnarii Soveedai Gyisedxexe Komiteed bolbol hungagşadai spiisegte buruu zyil garhanai tuxai orohon medyylge byxeni i gurban xonogoi bolzor soo xaraza yzeze ujalgatai.

**19 statbjaa.** Azalaşnai deputaadnarii Soveedai Gyisedxexe Komiteed bolbol hungagşadai spiisegte buruu zyil garhanai tuxai medyylgenyydi yzedede, negen gebel, hungagşadai spiisegte şuxala zahabari oruulxa, ygei gebel, me yylgiin xangangi orxihon motiivudaigaa tuxai bişemel spravka medyylge barigşada ygeze johotoi; medyylegşe bolbol azalaşnai deputaadnarii Soveedai šiidxeberii zybşөгөгөgyi haa aradai syydte gomod i bariza şadaxa.

**20 statbjaa.** Aradai syyd bolbol gurban xonogoi bolzor soo syy lei neemel zasedaani deere, medyylegşii ba Soveedai tyşөlegşii duudaza, spiiseg eni buruuji zaahan gomodolli şalgaza yzeze ba өөригөө šiidxeberii medyylegşede ba myn Soveedta darii tyrgen medeesexe ujalgatai. Aradai syydei šiidxeberi bolbol esesi šiidxeberi.

## 3 BYLEG

### RSFSR EI VERXOOVNO SOVEEDTA HUNGAXA HUNGUULIIN OOKRUGUUD

**21 statbjaa.** RSFSR-ei Konstituucii 25-daxi statbjagai yndehöör, RSFSR-ei Verxoovno Soveed bolbol hunguuliin ookругуудаар xubaagdaxa, RSFSR-ei byxii graazdanuudaar hungagdaxa johotoi.

**22 statbjaa.** RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hunguuliin ookруг bolbol byride 150 mingan aradzon baixa priincebei johoор baiguulan zoxioogdoxo. RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hunguuliin ookруг byxen nege deputaad elşgeexe johotoi.

**23 statbjaa.** RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hunguuliin ookругуудii baiguulan zoxioolgo bolbol RSFSR-ei Verxoovno Soveedai Prezidiymeer yiledegdexe johotoi.

**24 statbjaa.** RSFSR-ei Verxoovno Soveedii hungaxa hunguuliin ookругуудai spiiseg bolbol RSFSR-ei Verxoovno Soveedai Prezidiymeer hungaltiin yderii togtoon olxo jabaldalt negen xamta tunxaglagdaxa johotoi.

## 4 BYLEG

### HUNGUULIIN UÇAASTAGUUD

**25 statbjaa.** Hunguuliin byletienyydi tuşaaza abxiin ba goolosuudii tooloxiin tulada, hunguuliin ookругуудta bagtaza orohon goorod ba rajoonuudai teritoori bolbol RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hunguuliin uçaastaguud bolgogdon xubaagdaxa johotoi.

**26 statbjaa.** Hunguuliin uçaastaguudii bii bolgoxo jabadal bolbol gooroduudta—azalaşnai deputaadnarii goorodoi Soveeduudaar, rajoonuud bolzo xubaarilagdahan gooroduudta—azalaşnai deputaadnarii rajoonoi Soveeduudaar; xydөө niutuquudta—azalaşnai deputaadnarii rajoonoi Soveeduudaar yiledegdexe johotoi.

**27 statbjaa.** Hunguuliin uçaastaguudii bii bolgoxo jabadal bolbol hungaltahaa tyryyn 45 xonoghoo dooşo bişe bolzorto yiledegdexe johotoi.

**28 statbjaa.** Xojor minganhaa ylyy bişe zontoi selşoveedai teritoori bolbol zuramai johoор negen hunguuliin uçaastag bolxo johoto; 500-haa abaa 12 mingan ha deese bişe zontoi stanica, derevne, kişlaag, auul byride tus tusagaar hunguuliin uçaastag emxil glexe.

500 haa yşөөn ba zygeer 300-haa dooşo bişe xyn zontoi toşxonuudta gy, ali byleg toşxonuudta, xerbee ime toşxonuudhaa hunguuliin uçaastagai ceentr xyrtter zain 10 kilometrhee deese bolxo boloo geşegşe haan, tus tusagaar hunguuliin uçaastaguud bii bolgogdoxo bolxo.

**29 statbjaa.** Diilenxidee zizexen seleenitei alad xoliin xoitо a zyyn zygei rajoonuudta 100 xynhөө dooşo bişe zontoi hunguuliin uçaastaguudii emxidxeze bolxo.

Xoitо zygei nacionaallyn ookругуудta, myn beha xadiin ba nyidel rajoonuudta, RSFSR-ei Verxoovno Soveedai Prezidiymeer zybşөrelеer, 100 haa yşөөn ba zygeer 50-haa dooşo bişe xyn zontoi hunguuliin uçaastaguudii emxidxeze bolxo.

**30 statbjaa.** Xojor mingahaa deese zontoi gooroduud, azyilederiitiin pyynknyyd, myn tere meteşelen toşxonuud ba selşoveeduudai teritoori bolbol hunguuliin uçaastagta 1500-2500 xynyid xyrtexөөr bodogdon xubaagdaxa johotoi.

**31 statbjaa.** Seregei çaastanuud ba seregyydei negedelnyyd bolbol 50-haa dooşo bişe ba 1500-haa deese bişe hungagşadai tusagaar hunguuliin uçaastaguud bolzo, baihan baihan gazar gazaraigaa hunguuliin ookругta orodog baixa.

**32 statbjaa.** 50-haa dooşo bişe hungagşadai bolniicanuudai, narailgiin gernyydei, sanatoorinuudai, invaliduudai gernyydei dergede tus tusagaar hunguuliin uçaastaguud togtoogdodog baixa.

Xede xeden koorpusuudtai bolniicanuudta, xerbee koorpus byriden 50-haa dooşo bişe hungagşadai bii haa tus tusagaar koorpusuudain dergede hunguuliin uçaastaguudii bii bolgoxo bolxo.

Bolniicanuud ba bişe argalgiin zurgaanuudta,

xerbee tende tus tusagaar hunguuliin uçaastaguud emxidxegegyi haan, hunguuliin komiisanuudai geşyid tede bolniicanuud ba argalgiin zurgaanuudtan oşozo hunguuliin byleteenyidiin tuşaan abxa jabadal xegdeze bolxo. Tiigee geşegşe haa bolniicanuud tus tusagaar hunguuliin xairsaguudaar xangagdaxa johotoi.

**33 statbjaa.** Hungaltiin bolzo baigaa yderte tamalгада jabaza jabaa, 25-haa dooşo bişe hungagşadai syydenyyd bolbol syydniigee bişegdehen niutagai hunguuliin ookругta bagtaza, tus tusagaar hunguuliin uçaastaguud bolzo şadaxa.

Hungaltiin bolzo baigaa yderte zamdaa jabaza jabahan, xoliin jabadala pasaziir poojezdnuudta, „golosovaalxa erxiin batalahan Ynemşelgetei“ hungagşad—pasaziirnuudhaa byleteenyidi tuşaan abxiin tulada hunguuliin uçaastaguud bii bolgozdoxo.

## 5 BYLEG

### HUNGUULIIN KOMIISANUUD

**34 statbjaa.** RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin erxilexe Centraallyn hunguuliin komiisa bolbol oloniitiin organizaacanuudai ba azalaşnai bylgemyy ei tyşөlegşe thee byrideze, hungaltiin yderii tunxaglagxatai negen xamta RSFSR-ei Verxoovno Soveedai Prezidiymeer batalagdaxa johotoi.

**35 statbjaa.** Centraallyn hunguuliin komiisa bolbol tyryylegşe, tyryylegşii orologşo, sekretarь ba 12 geşyidtei—ime sostaavtaigaar baiguulagdaxa johotoi.

**36 statbjaa.** Centraallyn hunguuliin komiisa bolbol:

a) „RSFSR ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimi“ hungaltiin jabaza baixa yjede xazailtagyi gyisedxexe jabadali RSFSR ei byxii teritoori deere azalgan xaraza baixa johotoi.

b) hunguuliin komiisanuudai buruu jabuulgiin tuxai orohon gomodolnuud i şalgan yzeze, tere gomodolnuudai tuxai eseslen šiidxexe šiidxeberinyydi gargaza baixa;

c) hunguuliin xairsaguudai dyrse xebyydi, „golosovaalxa erxii batalaxa Ynemşelgiin“ foormii, hunguuliin byleteenyidei ba tedenei konveertnuudai foormii ba yngii, hungagşadai spiisegei foormii, goolosuudii toololgiin protokoolo foormii, hungagdahanai tuxai ynemşelgenyydei foormii zoxioolgo togtooxo;

ç) RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungagdahan deputaadnarii registraacalxa;

d) hungaltanuudai xereg xylberii RSFSR-ei Verxoovno Soveedai mandaata komiisada tuşaaza ygeze.

**37 statbjaa.** RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hunguuliin ookруг byride RSFSR ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin esarixe ookругai hunguuliin komiisa baiguulagdaxa johotoi.

**38 statbjaa.** RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa ookругai hunguuliin komiisanuud bolbol oloniitiin organizaacanuudai ba azalaşnai bylgemyydei tyşөlegşedhe byrideze ba hungaltiin tyryyn 55 xonoghoo dooşo bişe bolzorto avtonoomno respbyblikenyide Verxoovno Soveedai Prezidiymydeer, xizaar nuudai, mozouuudai, avtonoomno mozouuudai ba nacionaallyn ookругуудai azalaşnai deputaadnarii Soveeduudaar bataldaxa байна.

**39 statbjaa.** RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa ookругai hunguuliin komiisa bolbol tyryylegşe, tyryylegşii orologşo, sekretarь ba 8 geşyidtei—ime sostaavtaigaar byiden baiguulagdaxa.

**40 statbjaa.** RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa ookругai hunguuliin komiisa bolbol:

a) hunguuliin uçaastaguudii azalaşnai deputaadnarii zoxioo Soveeduudai gyisedxexe komiteeduudai zyghee sag soonь emxilen togtooxo jabadali azaglan xaraza baixa;

b) hunguuliin uçaastaguudai porlaadkovo noomernuudii togtooxo;

c) hungagşadai spiisegyydi sag soonь zoxiooxo bygedeniitiin sonosol bolgon tunxaglagxatai jabadai azaglan xaraza baixa;

ç) RSFSR-ei Konstituucii ba „RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrime“ erliinyydi barimtalann RSFSR ei Verxoovno Soveedta oruulxaar tabigdahan deputaadnarii kandidaaduudii registraacalxa;

d) uçaastagai hunguuliin komiisanuudii hunguuliin byleteenyideer ba togtoomol foormotoi konveertnuudaar xangaxa;

e) ookруг dotorxi goolosuudai toololgo yileda hungaltiin rezylstaaduudii todolon gargaxa;

f) hungaltiin xereg xylberii Centraallyn hunguuliin komiisnada xyrgexe;

l) hungagdahan deputaadta hungagdahanain tuxai ynemşelge ygeze.

**41 statbjaa.** Uçaastagai hunguuliin komiisanuud bolbol oloniitiin organizaacanuudai ba azalaşnai bylgemyydei tyşөlegşedhe byrideze, hungaltahaa tyryyn 40 xonoghoo dooşo bişe bolzorto, goorod gazarta azalaşnai deputaadnarii goorodoi Soveeduudaar, rajoonuud bolzo xubaagdahan gooroduudta—azalaşnai deputaadnarii rajoonoi Soveeduudaar; xydөө gazarnuud azalaşnai deputaadnarii rajoonoi Soveeduudaar bataldaxa.

(Yrgelzeleib 3-daxi niuurta)

# AI RSFSR-ei VERXOOVNO SOVEEDTA HUNGAXA HUNGALTIIN TUXAI DYRIM

(YRGLZELEL. Exinь 2-doxi niuurta)

42 statъjaa. Ucaastagai hunguuliin komiisa bolbol tyrylegse, tyryylegсii orologсо, sekretaarь ba 2-6 geydydtei—ime sostaavtaigar byride baiguulagdaxa.

43 statъjaa. Ucaastagai hunguuliin komiisa bolbol:

a) hunguuliin ucaastag sooxi hunguuliin byletteenydii tuş aza abxa;

b) RSFSR-ei Verxooovno Soveedai deputaadnarai hungaltada orohon kandidaad byride ygtehen goolosuudii toolon byridxexe;

c) hungaltiin xereg xytelberitii ookrugai hunguuliin komiisada tuşaxa.

44 statъjaa. Centraalbna hunguuliin komiisiin, ookrugai ba ucaastagai hunguuliin komiisanuudai zasedaaniinuu болbol xerbee komiisi n byxii sostaavai xandaadhaa jixenxинь suglaraa haa xysendeө orobo geze toologdoxo.

45 statъjaa. Hunguuliin komiisanuud doto xamag bygede asuudalnuud болbol prostoi olonx гоолосоор шидхегдэдэг байна; goolosuudai tensee haa tyryylegсiinь goolos ygehen tala dilxexe.

46 statъjaa. RSFSR-ei Verxooovno Soveedta hungaxa hungalta yiledve jabadaltai xolbogdohon gargaanuud болbol gyrenei zөeriөөр хегдexe.

47 statъjaa. Centraalbna hunguuliin komiisa, ookrugai ba ucaastagai hunguuliin komiisanuud болbol Centraalbna hunguuliin komiisiin togtoohon xebei johoор хегдехен өөрөөрiin тамгатай байна.

## 6 BYLEG

### RSFSR-ei VERXOOVNO SOVEEDAI DEPUTAADA KANDIDAADUUDII TABIXA ZURAM

48 statъjaa. RSFSR-ei Verxooovno Soveedta kandidaaduudii tabixa erxe болbol RSFSR-ei Konstituciin 146-daxi statъjaagai yndehөөр, oloniitiin organizaцanuudta ba azalşanaй bylgemyyde ygtehen xangagdaxa gebel: komiunis partiina organizaцanuudta, professionalbna соjuuzuudta, koperatiivuudta, залуушуулай organizaцanuudta, кyльтырне bylgemyyde ba togtomol zakoonно зурамтай johoор регистрацaдаa orohon бiше-бише organizaцanuudta ygtehe johotoi.

49 statъjaa. Kandidaaduudii tabixan oruulxa erxii oloniitiin organizaцanuudai ba azalşanaй bylgemyydei Centraalbnaş oorganuud ba myn tedenei respьyblikен, xizaarai, moziin ba rajo noiş oorganuud, myn te eşelen шиддериин газарнуудай xydelmerişed ba albaxaagsadaй, xerгeй цаастнуудай улаанармеежцуудай ниитин suglaanuud, myn kolxoozuulai тariaşanaй ba sovoozuudai xydelmerişed ba albaxaagsadaй ниитин suglaanuud bejelyyen gyisedxexe.

50 statъjaa. Deputaadta oruulxaar tabigdahan kandidaaduud болbol RSFSR-ei Verxooovno Soveedta hungaxa ookrugai hunguuliin komiisanuudai geşyyd baiza болxogyi, myn tereşelen deputaadai kandidaadta oruulxaar tabigda'an ookrug sooxi ucaastagai komiisanuudai geşyyd baiza болxogyi.

51 statъjaa. RSFSR-ei Verxooovno Soveedai deputaadta kandidaaduudii tabixan oloniitiin organizaцaа gy, ali azalşanaй bylgem byxen hungaltahaa tyryyn 30 xonoghoo dooşo бiше болzorto RSFSR-ei Verxooovno Soveedta hungaxa zoxixo ookrugai hunguuliin komiisada deputaadta oruulxaar tabixan kandidaaduudaa регистрацaдаa oruulxa ujalgatai.

52 statъjaa. RSFSR-ei Verxooovno Soveedta hungaxa ookrugai hunguuliin komiisanuud xadaa oloniitiin organizaцanuudaa ba azalşanaй bylgemyydeer RSFSR-ei Verxooovno Soveedai deputaadnaraй oruulxaar tabigdahan byxii kandidaaduudii, RSFSR-ei Konstituciin ba „RSFSR-ei Verxooovno Soveedta hungaxa hungaltiin тuxai дырime“ eriltenyydii баримталан saxiza, регистрацaдаa abxa ujalgatai.

53 statъjaa. RSFSR-ei Verxooovno Soveedai deputaadnaraй kandidaadii oruulxaar tabixan oloniitiin organizaцanuud gy, ali azalşanaй bylgemyyde xadaa ookrugai hunguuliin komiisada dooro дурсагдahan dokymen-nydii xyrgexe ujalgatai:

a) deputaadnaraй kandidaadii oruulxaar tabixan suglaanaй gy, ali zasedaaniin президиймeй geşyydei гар табигатай протокол, тeдe geşyydei наha, huudag ниуг, myn kandidaadii tabixan organizaцaцин нерii зааза, kandidaadii tabixan suglaanaй gy, ali zasedaaniin болhon газар, sag ba suglaanda xabaadagsadaй tooji зааза бiше xehee gadana, deputaadta oruulxaar табигдahan кандидaadai обог, нeрe, алдар, наha, huudag ниуг, партиность ба хедeg azaliинь todorxoilon заагдaxa johotoi;

b) tabixan organizaцaцин зыгөө туş hunguuliin ookrug соо ballotiروaалгaдaxii зыбсөөзe бiшехен, deputaadta oruulxaar табигдahan кандидaadai медьылгe.

54 statъjaa. RSFSR-ei Verxooovno Soveedai deputaadai kandidaad xadaa gansal niege ookrug соо hungagdaxa болxo.

55 statъjaa. Deputaadta oruulxaar tabixan kandidaadii RSFSR-ei Verxooovno Soveedta hungaxa ookrugai komiisiin зыгөө регистрацaдаa oruulxii arsaа haань xojor xonogoi болzор соо Centraalbna hunguuliin komiisada gomodozo болxo, Centraalbna hunguuliin komiisiin шидхеberi болbol eseci шидхеberi байна.

56 statъjaa. RSFSR-ei Verxooovno Soveedai deputaadta oruulxaar табигдaxa регистрацaдаa abtahan кандидaad byxenei обог, нeрe, алдар наha, хедeg azal, par-

tijnost, myn kandidaadii tabixan oloniitiin organizaцaцин нeрe болbol ookrugai hunguuliin komiisaаr hunguuliin болxohoo tyryyn 25 xonoghoo dooşo бiше болzorto тунxаглагдaxa johotoi.

57 statъjaa. RSFSR-ei Verxooovno Soveedta deputaadta oruulxaar табигдaxa, регистрацaдаa abtahan byxii kandidaaduud болbol hunguuliin byletteen соо заа бол багтан орох johotoi.

58 statъjaa. RSFSR-ei Verxooovno Soveedai hungaxa ookrugai hunguuliin komiisa болbol RSFSR-ei Verxooovno Soveedta hungaxa hungaltahaa tyryyn 15 xonoghoo dooşo бiше болzorto hunguuliin byletteenyydii xeblyyleed, byxii ucaastagaйгаа hunguuliin komiisanuudta тараан елгеехе ujalgatai.

59 statъjaa. Hunguuliin byletteenyyd болbol zoxixo hunguuliingaa ookrug соoxi zonoй xelenyyd deere xeblegdexe johotoi.

60 statъjaa. Hunguuliin byletteenyyd болbol Centraalbna hunguuliin komiisiin togtoohon foomoor ba byxii hungagsadai hunguuliin byletteeneer xangaxa şadaxa тоotoйгоор xeblegdexe johotoi.

61 statъjaa. Ookrugai hunguuliin komiisiin регистрацaдаa abtahan kandidaaduudii tabixan organizaцaа byride ba myn tereşelen RSFSR-ei grazdaniin byride, RSFSR-ei Konstituciin 129-dexi statъjaagai johoор tere kandidaadaiгаа тьлөө suglaan, xeblel ba ondoоş arгаар jamarş haadgyi агитаалxa erxe ygtehen xangagdaxa johotoi.

## 7 BYLEG

### GOLOSOVAALXA ZURAM

62 statъjaa. RSFSR-ei Verxooovno Soveedta hungaxa hungalta болbol byxii RSFSR-te jьrenxiдөө xamaadaxa—nege yдereй турша соо yiledegдexe.

63 statъjaa. Hungaltiin болxohoo tyryyn 2 harahaa dooşo бiше болzorto, RSFSR-ei Verxooovno Soveedta hungaxa hungaltiin yдer болbol RSFSR-ei Verxooovno Soveedai Президиймeр тогтоогтоxo. Hungalta болbol xydeмериин бiше yдer yiledegдexe johotoi.

64 statъjaa. Ucaastagai hunguuliin komiisa болbol hungaltiin болxohoo tyryyn 20 xonogoi торсо соо yдer byri hungaltiin болxo yдerei ba hungalta болxo газарай тuxai hungagsadtaa зарладag gy, ali jamar negen ondoо arгаар yrgeen тунxаглай гаргадаг байна johotoi.

65 statъjaa. Hungagsadai зыгөө goolosuudaa ygehe jabadal xadaa hungaltiin yдerei yлөөнөй 6 цаашаа hьниин 12 цаас xyртер yiledegдexe johotoi.

66 statъjaa. Hungaltiin болxo yдer yлөөнөй 6 цааста ucaastagai hunguuliin komiisiin tyryylegсе болbol komiisingaa geşyydii dergedee bailgaxa, hunguuliingaa хairsагуудii ба тогтоогд онон foormiin johoор beled-xegdehen hungagsadaiгаа спиisegeй belen болhonий şalgaxa yzexe, tereñegee hyyleer хairsагаа хааза, komisingaa тамагаар тамагалаад, hungagsadaa goolosoо ygelgede exilze oроxинь urixа johotoi.

67 statъjaa. Hungagsa byxen goolosoо yгexiin tulada golosovaalгин гeрте jizee, bejeeree goolosoо yгexe, тixedee hungagsad болbol hunguuliin byletteeniii конвеерт соо xeze maagaad, hunguuliin хairsаг orуu табиза goolosoо yгexe johotoi.

68 statъjaa. Hungalta xege ger соо byletteenyydii gyisedxe e тусагаар koomnata тaлaлaгдaxa johotoi, tere koomnata соонь golosovaalxa байна sagta golosovaalxa şadhaa бiше хeнş баiza болxogyi, myn Ucaastagai hunguuliin komiisiin geşyyd баiza болxogyi—xoriултaй байна; byletteenii gyisedxe koomnata orуu negen doro xeden hungagsadai oruulxa haa tere koomnataй negen doro oроxo hungagsadai тоогоор тус тустaa тaлaлaгaар gy, ali ширмeр тaлaлaтaй байна johotoi.

69 statъjaa. Hunguuliin гeрте jirehen hungagsad болbol Ucaastagai hunguuliin komiisiin секретарьта gy, ali Ucaastagai komiisiin geşyynd paasportaa gy, kolxoozoo knizkee gy, polojuuzna билeдeе gy, ali niуурайгаа ondoо ynemşelгii зьзылze, hungagsadai спиisegeй johoор şalgagdaxa, hungagsadai спиisegeй deere тeмгeлeгдeхeнeй hyyleer hunguuliin byletteen ba тогtomol xebei конвеерт abxa johotoi.

70 statъjaa „RSFSR-ei Verxooovno Soveedta hungaxa hungaltiin дырime“ 16-daxi statъjaagai johoор, „golosovaalxa erxинь баталahan Ynemşelгeтeй“, hungalta болxo гeрте jirehen ниуурнуудн бiше тусагаар спиisegeй Ucaastagai hunguuliin komiisa xege johotoi, ene спиiseг xadaa hungagsadai спиisege тaбсаргагдaxa johotoi.

71 statъjaa. Hunguuliin byletteenii gyisedxexe koomnata соо orohon hungagsa болbol hunguuliin byletteen te golosovaalhan kandidaadaiгаа обог yлөөзe, бişenyydiiн ballan, зурaxa johotoi; hungagsa болbol byletteenee конвеерт соогоо xeze maagaad, Ucaastagai hunguuliin komiisiin бaidag koomnatada oрозо, hunguuliingaa byletteenteй конвеертii hunguuliin хairsаг orуu табиза johotoi.

72 statъjaa. Yseg бişeg medexegyи gy, ali jamar negen ерхeтeн дутуутaй deerehee hunguuliin byletteeniii bejeeree gyisedxexe аргaгьт hungagsad xadaa hunguuliin byletteeniii gyisedxexe koomnatada oроxodoо hunguuliingaa byletteenteй gyisedxyyixинь тuлада али дуртай ondoо negen hungagsii urixа ерхeteй байна.

73 statъjaa. Goolosoо ygeze байна sagta hunguuliin ger соо hungalta тuxai jamarş агитааца жaбуулaгдaxa болxogyi.

74 statъjaa. Komiisiin tyryylegсе болbol hunguuliin ger соо зурамтай bailgaxa хариуаalgатай, ene tyryylegсiin

zaxiralтii тeндe байгсад bygede дыргeхе ujalгатай байна.

75 statъjaa. Hungaltiin yдerei hьниин 12 цааста Ucaastagai hunguuliin komiisiin tyryylegсе болbol goolos ygelгii дырbe геze сонosxozo, komiisa болbol hunguuliingaa хairsагуудii neexe жaбaдaлaа oроxo байна.

## 8 BYLEG

### HUNGALTIIN REZYLTAA DUUDII TODORXOILXO JABADAL

76 statъjaa. Ucaastagai hunguuliin komiisiin, goolosuudii toolozo байhan гeрте, goolosuudii toololгин yдede oloniitiin organizaцanuudai ба azalşanaй bylgemyydei зыгөө eнеeндe геze тuxai etigemzelegdehen тьлөөлгeşed ба myn tereñşelen xeblelei тьлөөлгeşed бaйсаха ерхeteй.

77 statъjaa. Ucaastagai hunguuliin komiisa болbol хairsагуудaa neegeed, ygtehen конвеертнуудай тоoji, golosovaan да xabaadahan ниуурнуудай тоotoй сасуулaзa yz-өд, сасуулalгингаа резылтаадii протоколдо бişexe johotoi.

78 statъjaa. Ucaastagai hunguuliin komiisiin tyryylegс болbol конвеертнуудii зарлaзaа, Ucaastagai hunguuliin komiisiin byxii геşyydei байна ба byletteen byride golosovaaniin резылтаадuудii тунxаглaxa johotoi.

79 statъjaa. Komiisin секретарь ба eнеeндe геze тuxai etigemzelegdehen, Ucaastagai hunguuliin komiisiin геşyyd болbol deputaата oruulxaar табигдahan кандидaad byride nege nege toololгин хуудaha з xioozo, xojor-xojor екземплиараар бişexe johotoi.

80 statъjaa. Ynen бiше геze тоологдоxo byletteenyyd:

a) тогтоомол хeб ба yнгeхөө ondoо;

b) конвеертгыгөөр ygtehen gy, али ondoо хeбтeй конвеерт соо ygtehen;

c) hungagdaxa байгаа deputaadnaraй тооhoo olон kandidaaduудaй.

81 statъjaa. Hunguuliin byletteeniii ynen бiше геze heзeg тьрөө геeşegсе haань eне асуудал xadaa Ucaastagai hunguuliin komiisaаr, golosovaalгин johoор шидхегдeд, протоколдо тeмдeглeгдeхе johotoi.

82 statъjaa. Ucaastagai hunguuliin komiisa болbol тогтоомол хeбeр golosovaaniin протокол хojор екземплиараар zoxixo johotoi, eне протоколдонь Ucaastagai hunguuliin komiisiin byxii геşyydei ба myn ерхeбиşe tyryyleгсiin ба секретарай гар табигдaxa johotoi.

83 statъjaa. Golosovaaniin протокол соо Ucaastagai hunguuliin komiisaаr заагдaxa johotoi зьи nyд:

a) goolosuudii ygelгин eulehen ба цьрhен sag;

b) hungagsadai спиisegeй johoор goolosoо ygenen hungagsadai too;

c) „golosovaalxa erxинь баталahan Ynemşelгин“ johoор goolosoо ygehen hungagsadai too;

ç) ygtehen конвеертнуудай тоoji;

d) Ucaastagai hunguuliin komiisada ygtehen medьylgenyydei ба gomodolnuudai тоbşoxon удxa ба Ucaastagai hunguuliin komiisaаr abtahan тогoomзонууд;

g) kandidaad byride ygtehen goolosuudai toololгин резылтaдууд.

84 statъjaa. Goolosuudai toololго ба протокол zoxioolгин дырheneй hyyleer komiisiin tyryylegсе болbol komiisiin byxii геşyydei байxada golosovaaniin резылтаадuудii сонosxozo.

85. statъjaa. Ucaastagai hunguuliin komiisiin zoxioohon golosovaaniin protokooloй nege екземплиараань, RSFSR-ei Verxooovno Soveedta hungagdahan deputaатай kandidaaduудai 2 екземплиараар тоололгин хуудахатай хамта 24 цаасай торсо соо RSFSR-ei Verxooovno Soveedta hungaxa ookrugai hunguuliin komiisada зор уутаар жaбуулaгдaxa johotoi.

86 statъjaa. Hunguuliin byxii byletteenyyd болbol (yнен ба ynen бiше геze oldohonь тус тустaa) Ucaastagai hunguuliin komiisiin тамагаар тамагалагдaxa, golosovaaniin протоколдо хojордoxи екземплиара тамагатай хамта Ucaastagai hunguuliin komiisiin tyryylegсеер гоорoдуудaа—азalşanaй deputaadnaraй гоорoлoй Soveeduudta, rajoon болzo хуваагдahan гоорoдуудaа haa—азalşanaй deputaadnaraй rajoonoй Soveeduudta, xyдөө ниугаудaа haa—азalşanaй deputaadnaraй rajoonoй Soveeduudta xadагaлуулxaар ygtehe johotoi.

87 statъjaa. Zoxixo ookrugai deputaadai мандаадii RSFSR-ei Verxooovno Soveedai баталатар hunguuliin byletteenyyдii хадaлaгxa ujalгaй болbol азalşanaй deputaadnaraй Soveeduudta даалгаг axa.

88 statъjaa. RSFSR-ei Verxooovno Soveedta hungaxa ookrugai hunguuliin komiisa болbol Ucaastaguidai hunguuliin komiisanuudai xyргeхeн пoтoкoлнуудii yндеhe болгозо goolosuudii toololгин yiledegдaxa байна.

89 statъjaa. Ookrugai hunguuliin komiisiin goolosuudii toolozо байгаа гeрте, нутин organizaцanuudai ба azalşanaй bylgemyydei зыгөө eнеeндe геze тuxai etigemzelegdehen тьлөөлгeşed, myn tereñşelen xeblelei тьлөөлгeşed бaйсаха ерхeteй.

90 statъjaa. Ookrugai hunguuliin komiisa болbol кандидaad byride 2 екземплиар byridelei хуудahanуудii zoxioozo, тereн соогоо deputaатай кандидaad byрiин abhan goolosuudai тоoji тeмдeглeгдaxa байна.

91 statъjaa. Ookrugai hunguuliin komiisa болbol

(Tygesxelelnь 4-dexi niuurta)

# RSFSR-ei VERXOOVNO SOVEEDTA HUNGAXA HUNGALTIIN TUXAI D Y R I M

(TYGESXEL. Exinь 2 ba 3-daxi niuurta)  
golosovaaniin protokool 2 ekzempliar zoxiooxo, tere protokoolдонь Ookrugai hunguuliin komisiin byxii gesyyd, myn tyryylegse sekretarь xojoroi garnuud erxebise tabigdahan baixa johotoi.

92 statsjaa Ookrugai hunguuliin komisiin protokool soo zaagdaxa johotoi zylnnyd:

- a) ookrug sooxi hungagьadai xamtiin too;
- b) golosovaanida xabaadalsahan hungagьadai xamtiin too;
- c) deputaada kandidaad byride ygtehen goolosuudai too;

93 statsjaa. Goolosuudii tooloo dyrygehenei hyyleer 24 qaashaa xozom biьe RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa Ookrugai hunguuliin komisiin tyryylegse bolbol protokooloi negedexi ekzempliarta, byride xelexei xudahadii xabsaruulan tamagalaad, Centraalna hunguuliin komisiin tuxai zoriuutaar elьgeexe ujalgatai.

94 statsjaa. Ynen geze toologdohon ba ookrug sooxi dilenxi olon goolosuudii geze gy, byxii gocloosudai xaxadhaan ylyyji abhan RSFSR-ei Verxoovno Soveedai deputaada kandidaad bolbol hungagdaba geze toologdodog baixa.

95 statsjaa. RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa Ookrugai hunguuliin komisiin tyryylegse bolbol protokool deere garaa tabihanaigaa hyyleer hungaltiin rezyltaaduudii sonosxood, RSFSR-ei Verxoovno Soveedai deputaada kandidaad hungagdahan inь tuxai ynemьelge ygedeg baixa.

96 statsjaa. Negeь kandidaadanь dilenxi olon goolosuudii abaagylhaanь, Ookrugai hunguuliin komisiin bolbol eneenei tuxai protokool soogoo tusagaar temdegleed Centraalna hunguuliin komisiin medeesexetejee xamta, eege olon goolosuudii abhan xojor kandidaaduudai balotiroovkii daxin sonosxozo, myn hungaltiin exin tyryiin yngerhenheo xojor nedieeliin bolzorhoo xozomduulangyi daxin bolotiroovko xeze yderii gargaxa johotoi.

97 statsjaa. Ookrug sooxi hungaxa erxetei hungagьadai xaxad xubhaa yseminь goolosuudaa ygehen baigaa haanь RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa Ookrugai hunguuliin komisiin bolbol eneenei tuxai protokool dotoroo tusagaar temdegleed, Centraalna hunguuliin komisiin medeesexe johotoi, teed iime baidal garaa geesegse haanь Centraalna hunguuliin komisiin bolbol, exin hungaltahaa xoiьo xojor nedieeliin bolzorhoo xozomduulangyi sine hungaltii zarlaxa байна.

98 statsjaa. Deputaadanai kandidaaduudii daxin balotirovaalka jabadal, myn tereenelen ynen biьe geze toologdohon hungaltanuudii helgehen sine hungalta bolbol exin hungaltada zoxioogdohon hungagьadai spiьsegei johoor ba ene "RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimtei" dyryen taaruulagdaza yiledegdexe johotoi.

99 statsjaa. RSFSR-ei Verxoovno Soveedai sotaavhaa deputaada garaa geesegse haanь RSFSR-ei Verxoovno Soveedai Prezidiim bolbol, tus deputaada RSFSR-ei Verxoovno Soveedai sotaavhaa garhanhaa xoiьo xojor hartiin bolzorhoo xozomduulangyi, zoxixo hunguuliinь ookrugta sine deputadii hungaxa bolzorii xojor nedieeliin torьo soo olon sonosxozo johotoi.

100 statsjaa. Baalalta, mexelege, zanalga gy, ali edise ygexe argaar, RSFSR-ei grazdaniinai, RSFSR-ei Verxoovno Soveedta hungaxa ba hungagdaxa erxejee bejelylyxe jabaldanь haad xehen jamarь xyn bolbol 2 zilei bolzor xyrtersyleegee xahagdaxaар xeheegdexе.

101 statsjaa. Hunguuliin dokymeentnyyidi zoriuuta buruu bolgozo xehen gy, ali medeher baiza goolosuudii burugaar toolohon, Soveedai tuьaalta niuurgu, hunguuliin komisiin gesyyн bolbol 3 zil xyrtersyleegee xahagdaxaар xeheegdexе.

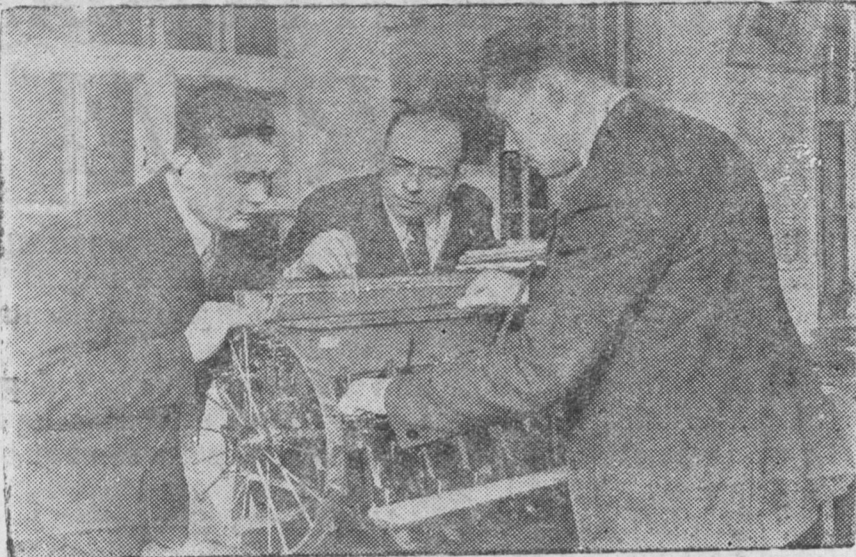
Byxerosiin Centraalna Gyisedxexe Komiteedi tyryylegse M. KALININ. Byxerosiin Centraalna Gyisedxexe Komiteedai sekretariin tyloo Byxerosiin CGK-ai Prezidiimei gesyyн A. ARTIYXINA.

Modo zoelgiin plaana gyisedxelei jabasa tuxai Burmongolleestrestiin medee 1938 onoi fevraliin 21.

Burmongolleestrestii erxilegse FILIMONOV. Plaano-ekonomiis seektoroi naaalьnig GOOLYBEV.

Adres redakcii: gor. Ulan-Ude Centrrosoznaya 19, telefony redakcii: отв. редактора 3-44, отв. секретаря 3-23, сельхозотдел 7-55 и промотдел 5-07.

BMASSR-er Azyiledberiliin Arkomaadal tipograafi



Tarilgin sine meetodei Byxesojuuzna nauuьna ьinzelelgiin instityyd (Kijev) bolbol SSSR-ei Verxoovno Soveedai deputad orendoto agranoon nyxer D. J. Kamilenkin xytelber doroo oroohoto, xlopoqoi, loonlin ba saaxarna svioklin tarilgin sine seejelke konstruikalhan байна.

## STAXAANOV MEETODEER XYDELMERILXE

Staaln gurbadugaar tabanzilei tyryylin xabarai tarilgil erxim hain beledxelteger ugtaxa manai byxii partiiina, komsomoloi ba sovedet organizaacanuudai, kolxoz, sovхоз, MTS-udal egeel tyryylin ariuun ujalga bolno. Gebeь. Xezengiin MTS xabaralгаа tarilgada ton xangaltagyigee beledxeze байна.

Mynee xyrters traaktor, seejelke, bornoi, plygg g.m. biьe sloozno maьinanuud remoon-toologdooyl.

Gadana, kiroslin, benzlin g.m. goruuьanuud negeь ceentner beledxegeedeyli. Ede byxii dutagdanuud iyyн deerehee bolooь gebel, egeel, gol ьaltagaaniin xadaa staxaanovtanai xydel-eji delgerylyxe tuxai MTS-ei direkeliin zyghoo anxaralaa tabigdaggyi deere heenь bolho байна.

Tus MTS te staxaanovtanai xydel-eji zybeer emidxeze, sine zaluu staxaanovtanil debzyulen urguulxa xydelmeril ugtaxa jabuulagdanagyi. MTS-

tenь xeden hain staxaanovtanai (Matvejev ba Zimlin g.m.) baibaь haanь, staxaanovtanai xydel-eji yrgedxeze, brigadaanuud kooronlin socialis myriisee yrgeneer emidxeze, tarilgin zebsegyydil remoon-toxo xemzeedyydil jabuulxii direktor Cerenel anxaralaa abnagyi.

MTS dee xabaatal kolxozuudagaa xabarai tarilgada xer beledxeze bahainalь tuxai jamarxanь medeegyi байна. Ziьeekede: Staalnai neremzete kolxozoi ьinice 15 proc. golovniatal, "Leenai-zam" kolxozoi ьinice 6-7 proc. golovniatal байна. Tebeь, MTS-ei axalagьa agronomoi ba direktoral zyghoo ene yreunde xaahan oroohiinь ьalagaa yzenegyi.

Oiriin sagta deere durasagdanai ede byxii dutuunuuлaа usaxariin xerege xydelmeridoo erid xubilalta xeze direktor nyx. Cerenel gegьin ariuun ujalga bolno. E. Dorziin

## Plaanaa ylybьelen dyrygebe

Zedlin almagal Deede. Torilin selьpoo bolbol, magaziniuudaar sag yrgelze baixa johotoi, 8 gyyype tovaari, eeriingee taban magaziniuudta 1937 on soo yrgelze xudalzaa, zileegee plaaniin 127% dyrygehen байна.

Myn selьpoonuudal ьuamaar jabuulagdad, gyrenel ьuxala beledxelnnydii 1937 on soo iigeeze dyrygehen байна.

gebel: Angal araha — 137%, malai araha — 111%, toho beledxeliin — 186%, angal mixa — 136% g. m. ynder dyrygelte-nnyyde baibaahaа gadana, gesyydhee pain tyleehe 2890 tyxerigei orondo, 3089 tyx. sugluulhan baixa jym.

Edeed deerehee ene selьpooqoi tovaari erjestin plaan 118 proc. dyrygehen байна. G. Zirbaajev.

## Erxim ziьee xaruulba

Zede. Sagan Uhanai somonoi "Galal oson" kolxozoi gesyyd Dulma Saxijaagal Dolgor Batlin gegьed malazalai feermee deere xydelmerilxede kolxozniguudal dunda ynder deede pokazaatels xaruulna.

Ede tyryy xynyyud xadaa zootexnikiin ba biьe biьe malazalai feermee ygtehen zaabarinuudii, 1930 onhoо xoiьo xydelmerilxede, zaaxanьji xazagairuulangyi, malai ty-

abalgada ba tezeelgede ton jixe anxaralaa tabiza xoroogyigee malnuudaa ydxeeze байна.

Dulma Saxijaagal gegьe 1937 ondo 200 xoni xurigaluulxa plaantai baigaad, 260 xuriga abaa. Dolgor Batlin gegьe 100 jamaadhaa 170 esigedydii ydxeeze abba.

Ede xadaa malaa ydxexe ba haizaruulxa gehen, paarti ba pravilьelstviin zorigilii bодoto deereь bejelylyze байна. Cebegzabal A. C.

## Gazeed zaxilgii ьangadaxaxa

Zanginal somonoi 4 kolxozodo (Muxar-Siberel aimag) gazeed zaxixa jabadal ton hula. Kolxozuudainь pravleeni ba komsomoloi exin organizaacanuud xadaa, kolxozniguudaa gazeed olonoor zaxiulza ьadadaggyi байна. Ene ьarhaanь kolxozniguudai olonxinx odoo jabuulagdaza baigaa

politikohoo xozomdongi байна. ьсар iimiln tulada, ene somonoi 4 kolxozoi pravleeniinud ba tedenel dergedexi komsomoloi exin organizaacanuud bolbol olonite kolxozniguudal dunda gazeed olonoor zaxiulxin xemze abxaar boloo. ьoldonoi.

## AIMAGI GAZEEDUUD JY BISENER "ULAN MAL^AN" JARUUNIIN AIMAGI GAZEED

Koondlin somonoi "Komin-teern" kolxoz 1937 onoi doxood xubaariaar azalta ydertee 5.5 kilogram tariia, 1 tyx. 76 mynge, 5 kilogram ybehe xubaan abba. Erxim onoiьon—udaarнig Dariilma Gar-

maajeva gegьe yngerhen zilde 76 exe xonidhoo 111 xuriga xoroogyigee abza, Byxesojuuzna xydee azaxuln vilstav kada rabaadalsariin tula medyylge ygehen байна.

## "KRAASNOJE ZNAAMIA" TYNXENEI AIMAGI GAZEED

BK (b) P-in CK-ai neremzete arteelь tarilgingaa beledxeli dyrygee. Yrehejee xaaza seberleed, terehejee urgaxa ьadaliinь ьalгаа. Maьilna zebsegejee zahabarilii dyrygeze.

komisaar tuьaan abtahan байна. 180 gektaar газар deere saha togtogoo. 1200 ашаа navooz pooli deereе gargahan байна.

## Sulxariin uьaastag xozom loьuуr

Xori. Sulxariin modobeledxelei uьaastag bolbol plaanaa ton xangaltagyigee dyrygeze байна. ьaltagaaniin jyyb ge-xede, modobeledxel deere xydelmerilxedel ba moridol xyxil plaanaalь johoor gargaagyl deereheens bolbo. Ziьeekede, 188 modo otologьodol orondo mil 77 otologьod, zaelgede 387 morid jabaxa baihan aad, arai geze 160 morid jabuulagdan-xal байна.

Gadana, tus uьaastagal modobeledxel deereki xydelmeril-sedeinь dunda kyltyryne ba olonitiin—agitacloono xydel-

meri oroidoo jabuulaggyi. Ene uьaastag deere stnovtanai xydele martaxal. Ziьeekede, socialis devor bataлxa, sine sine snovtanil urguulxa jabadaa xaanovtanai meetodii biьygeze g. m. xydelmeril jabuulagdanagyi.

Sulxariinxiid bolbol en baihan, staxaanov hara yngeregee haranuud sood dyrygehenei xysyylen naa 100 proc. ba ylyyьedeinь dunda kyltyryne ba olonitiin—agitacloono xydel-

E. Dorziin

## Iskyystviin xeregii erxilxe ypravleenida

Buriaad-Mongol respьyibliin iskyystviin xeregii erxilxe ypravleeni bolbol BMASSR-ei 15 zilei oido beledxel болгон, uran halьanai olimpiaada yngeregeze bolzornuudii gargahan байна, gebel: xydee aimag - rajuonuudta ene onoi apreelь 1-bee 15 xyrters ba goorodto apreeliin 18-haa 24 xyrters.

Tereenhee gadana, respьyibliin olimpiadil ene onoi lyyliin 6-haa 12 xyrters yngeregeer bolzoriinь xaraalhan baixahaa gadana, ene olimpiadil yngeregeze jabaldala iskyystviin xeregii erxilxe ypravleeni bolbol 75 mingan tyverig tabixa geze eeriingee smeete soo oruilhan байна.

Ulaan-Ydiin yiledberinyyud ba hurguulnuudaar olimpiadada beledxel jamaraar jabuulagdaza bainab gee haa, зарим negen газарнуудаар hain jabana gebeь, jixenil yiledberiln газарнуудаар ba hurguulnuudaar jixe muu jabana.

Olimpiadada beledxelei талаар Ulaan-Ydiin tymer zamai traansport hanaar beledxeze байна, gebel, draamlin ба stryyne оркестриин болон, biьe kryzooгуudhaа 300 xyn olim-

piadaal beledxelde xabaadaa ene xeregii yzydele, тийжнa komiteedai sekretarь klybbil erxilgedes ersemte xytelberilened. Olimpia болxo xyrters ene kolektiv bol xamta 600 aktivist beledxeze байна. Gadana xyn duu duulaxaar belned.

Tiigeeд, ede kryzooгу beledxelei xydelmerilь tiiin 12-hoo erilze ьalгаа na.

Myn PVZ deere ene xmeri jamar jabanab ge yni saghaа xoiьo klyydiinь xaalgatal, xydelmerideln dunda jamarь kylsine xydelmeril jabuulaggyi.

Uhan zamai traansport re yngerhen zilyyyde zooguudal xydelmeril jabuulagdahan baigaa gemynee ene xydelmeril martagdanxal. Buriaad cilin koligrafiis kolektiv stryyne ansaambь g. m. baihan aad, edenь xydelmeril negyi. Myn tereьelen Silevood, Mnogopromsojuuz biьe kolektivuud ene xmeril hula jabuulna. Baha de hurguulnuud oroldoo en de xabaadaagyl байна.

## BMASSR-ei Arkomsoveedta

BMASSR-ei Arada Komisaaranai Soveed bolbol Ulaan-Ydiin № 1 dunda hurguuliin baidal tuxai iime togtol gargaba: 1936 ondo barilahan aad, зарим барилганы (dulaalmal yboorno, ventilacaa, гадар талин ьыктатур g.m.) dutuу baihan ba eneel barilgada biьe biьe dutuu dundanuudlinь maartiin 10-nai yder xyrters ьalгаа

dyrygeed, ene dutuudandii sineen myngen zeri xolegdexe bahalnal xemsee ol tuxai iime yxedhee komemidxeze: Alimov (goorogeerelei tahagil erxileg Jacevillo ba Preobrazee (goorodol gegeerelei tahagil BMASSR-ei gegeerelei maadaal izeneernyyd); Vasjev (dunda hurguulnii direktor).

## TONUUL^AD

Recidivist Oosipov M. N. gegьe Ulaan-Ydiin tyrmehoo terjelen garza, ьite goorod oьood, bandiidal ьaika emidxeze, tonuul deeme xexiin zorilgoor Romanovka ba Bogdariin xojoroi xoorondoxi traakt deere jirehen байна.

Oosipov gegьe eeriingee ьaika kada recidivist Gasьkov gegьil elsyulen xabaaduulza, ysee biьe niurnuudil bejede tatan abxil oroldohon baigaa.

Ede xojor bolbol morinol xazaanuudil bejede abza, eehe-dligee xutagaar zemsegleed traakt deere garhan baigaa. Tixedens Bauuntin raipotreeb-sojuuzal агаа ьiregьe Kyryz-

mov gegьe tovaar ьireze taraa ede xojortol dairal Oosipov ba Gasьkov r Kyryzymovta xaldaza, terealahain байна. Alagdaglin jii sugui dotor xajaza, jabahan tovaariin oido nly terenei xojor moriinь uьe ьite orozo jabataraa barilhan байна.

BMASSR-ei Verxoovno S болbol bandiidal ьaikiin ganiзаator Oosipovii gem heeltiin deede xemzegee buudan alaxa geze ba G koovil 10 zilei bolzooror ьygliinь xahaza geze ьyggil gargahan байна. ьydel priigorov xyseel oruulagdaa.

## ьine stoloovo

Kabaanskiin almagal ceent deere 100 xynel bagtara ьine stoloovo barigdahan байна. Stoloovo dotoronь ьыkatyryke xegdehen ba ьirdegdehen байна. Tereenhee gadana, stoloovonь xynel xubsahaa ylgexe

tahalgatal байна. Myn ugaaxa ymovaalьnig ba g. m. ton kyltyryneer tyregdehen байна. Gadna, loovo soonь byfeed xydelrile. Ene stoloovo bolbol raaliin 25-haa neegdehen байна.

Xariusalgata редактор R. BIMBAAJEV.

## KINOO TEATRNUUDTA

Kinoo „Erdem“

Kinoo „Progress“

Ilydyьka Golovliov

„Exe oronoi basagan“